ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสตรีที่ทำงานแกะสลักไม้

ผู้เขียน นางสาว ประทุมา ฤทธิ์โพธิ์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาตราจารย์ ดร. สุสัณหา	ยิ้มแย้ม	ประธานกรรมการ
อาจารย์ นันทพร	แสนศิริพันธ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การทำงานแกะสลักไม้เป็นงานประเภทหนึ่งที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบ ซึ่งกระบวนการทำงานอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสตรีได้ ดังนั้นพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเชื่อด้านสุขภาพ พฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีที่ทำงานแกะสลักไม้ในขั้นตอนการตกแต่งและทำสี และขั้นตอนการลงรักปิดทอง ณ ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย ตำบลขุนคง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 120 ราย เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานแกะสลักไม้ และความเชื่อด้านสุขภาพซึ่งสร้างโดยประทุมา ฤทธิ์โพธิ์ และสุสัณหา ยิ้มแย้ม โดยได้รับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และทดสอบความเชื่อมั่นโดยการใช้สูตรสัมประสิทธิอัลฟาของครอนบราคได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ตามความเชื่อด้านสุขภาพในแต่ละด้านอยู่ในระดับที่ยอมรับคือมากกว่า .70 ส่วนแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพในระบบทางเดินหายใจ พฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพในระบบผิวหนัง และพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพทางการยศาสตร์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

มีค่าความเชื่อมั่นจากการทดสอบซ้ำ เท่ากับ 1.00 ในทุกพฤติกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า

1. พฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพทางการยศาสตร์อยู่ในระดับสูง ในขณะที่พฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพในระบบทางเดินหายใจอยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพในระบบผิวหนังอยู่ในระดับต่ำ

2. ความเชื่อด้านสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพในระบบทางเดินหายใจ พบว่ามีการรับรู้อยู่ในระดับสูงเกือบทุกองค์ประกอบ ยกเว้นการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาสุขภาพในระบบผิวหนัง พบว่ามีการรับรู้อยู่ในระดับสูงเกือบทุกองค์ประกอบ ยกเว้นการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพที่อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาสุขภาพทางการยศาสตร์ พบว่ามีการรับรู้อยู่ในระดับสูงเกือบทุกองค์ประกอบ ยกเว้นการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่อยู่ในระดับต่ำ

3. การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพในระบบทางเดินหายใจและในระบบผิวหนัง สามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพดังกล่าวได้ร้อยละ 28.90 ($p < .001$) และ ร้อยละ 32.80 ($p < .001$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะบุคลากรทางการพยาบาลควรส่งเสริมให้สตรีที่ทำงานแกะสลักไม้ปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนการรับรู้อุปสรรคต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพในระบบทางเดินหายใจและในระบบผิวหนัง อันจะช่วยให้สตรีที่ทำงานแกะสลักไม้ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำงานต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Health Belief and Preventive Behaviors for Work-Related Health Problems Among Female Wood Carving Workers

Author Miss Pratuma Rithpho

Degree Master of Nursing Science (Nursing Care of Women)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Susanha Yimyam Chairperson

Lecturer Nantaporn Sansiriphun Member

ABSTRACT

Wood carving, one of the informal sector industries, has been suspected that the production process has influenced the health of female workers. Therefore, the preventive behaviors relevant to work are important for this group. The purpose of this study was to describe health belief, preventive behaviors related to work, and the association between health belief and preventive behaviors related to work among female wood carving workers. The 120 subjects, chosen purposively, were females wood carving workers working in the decoration and painting process, including lacquer application and gold covering process at Ban Tawai Handicraft center, Khun-Kong Sub-district, Hangdong District, Chiang Mai Province. The research instruments used for data collection were an interview form consisting of a Demographic Data, Health Preventive Behaviors, and Health Belief, developed by Pratuma Rithpho and Susanha Yimyam. This form was validated through the panel of five experts. The Cronbach's coefficient alpha of each components was at an acceptable level which was greater than .70 of health belief. The reliability of health preventive behaviors such as health preventive behaviors to respiratory problems, health preventive behaviors to skin problems and health preventive behaviors to

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ergonomic problems using test-retest were 1.00 at all behaviors. Data were analyzed using stepwise multiple regression analysis. The major findings were as follows:

1. Health preventive behaviors of ergonomics problems were at a high level while that of health preventive behaviors for respiratory problems were at a moderate level and health preventive behaviors for skin problems were in a low level;

2. Regarding health belief on respiratory problems, the subjects had the high level of all perceptions, besides perceived barriers of health preventive behaviors was at a moderate level. The subjects had a high level of all perception related to skin problems, with the exceptive of perceived risk of skin problems was at a moderate level. For ergonomic problems, the subjects had a high level of all perception, besides perceived barriers of health preventive behaviors was at a low level; and

3. The perceived barriers of health preventive behaviors could explain the variation of preventive behaviors of respiratory problems about 28.90 percents ($p < .001$), and skin problems about 32.80 percents ($p < .001$).

These findings suggest that nurse should promote health preventive behaviors for female wood carving workers, especially the modification of perceived barriers of health preventive behaviors to respiratory problems and also skin problems. This is anticipated to enhance the potentiality of female workers to perform their health preventive behaviors related to work.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved